

Warszawa, dnia 01 lipca 2021 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW,
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ**

DD3.056.22.2021

W związku z pismem z 13 czerwca 2021 r. zatytułowanym „wniosek w sprawie wprowadzenia nowych zasad opodatkowania w podatku dochodowym od osób fizycznych”, uprzejmie informuję.

Pismo zawiera postulat dotyczący umożliwienia pracownikom odliczenia rzeczywistych kosztów uzyskania przychodów zamiast wprowadzania ulgi dla klasy średniej. Stanowi zatem petycję w rozumieniu ustawy o petycjach¹. Działając zatem na podstawie przepisów tej ustawy, proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Koszty podatkowe stanowią tylko jeden z elementów wpływającym na wysokość obciążeń fiskalnych. W zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych równie istotne są w szczególności zwolnienia przedmiotowe, stawki podatku, czy kwota wolna od podatku. Wszystkie one wpływają na wysokość dochodu rozporządzalnego osób objętych podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Od ponad dwóch lat rząd Zjednoczonej Prawicy sukcesywnie wprowadza rozwiązania, które podwyższają wysokość tego dochodu. Wystarczy wspomnieć, że z inicjatywy rządu, w dniu 4 lipca 2019 r. została uchwalona ustawa², która zwolniła od podatku dochodowego od osób fizycznych przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz umów zlecenia zawartych z firmą, otrzymane przez podatnika do ukończenia 26. roku życia, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85 528 zł (art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy PIT³).

Zwolnienie weszło w życie z dniem 1 sierpnia 2019 r. i ma zastosowanie do przychodów uzyskanych od tego dnia⁴. Jest skierowane do młodych osób rozpoczynających dorosłe życie. Dzięki temu rozwiązaniu otrzymują one wyższe pensje, co zwiększa ich szanse na uzyskanie niezależności i poprawia ich perspektywy życiowe.

¹ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).

² Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. poz. 1394).

³ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, z późn. zm.).

⁴ W odniesieniu do przychodów uzyskanych od 1 sierpnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. limit zwolnienia wynosił 35 636,67 zł (⁵/₁₂ z 85 828 zł).

Z Oceny Skutków Regulacji tej ustawy (druk sejmowy nr 3551 Sejmu VIII Kadencji) wynika, że zmiana ta dotyczy rocznie ok. 2 mln podatników. Dzięki tej nowelizacji w kieszeni młodych podatników pozostało w 2019 r. ok. 950 mln zł, a w 2020 r. i w kolejnych latach ok. 2,5 mld zł.

Od 2021 r. zwolnieniem tym objęte są także przychody z tytułu odbywania praktyk absolwenckich (regulowanych ustawą o praktykach absolwenckich) oraz przychody z tytułu stażu uczniowskiego (określonego w ustawie Prawo oświatowe). Stosowne przepisy Parlament uchwalil 28 listopada 2020 r.⁵. Stanowią one kolejną korzystną zmianę w podatku dochodowym od osób fizycznych adresowaną do osób młodych podobnie jak zmiany wprowadzone ustawą z dnia 30 sierpnia 2019 r.⁶. Przepisy tej nowelizacji zmniejszyła obciążenia osób fizycznych poprzez:

- ponad dwukrotne podwyższenie kwotowych kosztów uzyskania przychodów dla pracowników (art. 22 ust. 2 ustawy PIT),
- obniżenie z 18% do 17% stawki podatku z pierwszego przedziału skali podatkowej (art. 27 ust. 1 ustawy PIT).

Zmiany w zakresie kosztów dla pracowników oraz obniżenia stawki podatku weszły w życie z dniem 1 października 2019 r. i mają zastosowanie do dochodów uzyskanych od tego dnia. Efektem tych zmian jest zmniejszenie klina podatkowego oraz zwiększenie aktywności ludzi na rynku pracy i rentowności pracy. Co istotne, z obniżki z dniem 1 października 2019 r. najniższej stawki podatku z 18% do 17% korzystają wszyscy podatnicy podatku PIT, którzy uzyskują dochody opodatkowane skalą podatkową, czyli około 25 mln podatników.

Z Oceny Skutków Regulacji ww. nowelizacji (druk sejmowy nr 3714) wynika, że w związku z obniżką stawki podatku w kieszeniach podatników pozostało w 2019 r. 1,8 mld zł a w kolejnych latach po 6,3 mld zł. Łącznie z tytułu obniżenia stawki podatku oraz wzrostu kosztów pracowniczych pozostało w kieszeniach podatników w 2019 r. 2,7 mld zł, a w kolejnych latach po 9,7 mld zł.

Aktualnie rząd pracuje nad wdrożeniem rozwiązań zawartych w kompleksowym programie społeczno-gospodarczym pn. „Polski Ład”. Jednym z jego komponentów są zmiany polegające na podniesieniu kwoty wolnej od podatku do poziomu 30 tys. zł. W ten sposób będzie ona prawie 10 razy wyższa niż jeszcze pięć lat temu i będzie dotyczyć wszystkich podatników. Ponadto program zakłada podniesienie progu podatkowego w skali podatkowej z 85 tys. zł do 120 tys. zł. Oznacza to, że podatek według stawki 32% podatnicy zapłacą dopiero od pierwszej złotówki ponad 10 tys. zł miesięcznych dochodów. Po zmianach liczba podatników, których dochody przekroczą ten próg, spadnie o połowę z dotychczasowych ok. 5% podatników do 2,5%.

Jednocześnie przewiduje się nie tylko podwyższenie progu dochodów, ale również wprowadzenie dodatkowej ulgi dla pracowników. Ma ona polegać na odliczeniu od dochodu pewnej kwoty, której wysokość uzależniona jest od poziomu rocznych przychodów podatnika. Co do zasady ulga ta jest ona adresowana do pracowników, których roczne przychody z pracy mieszczą się w przedziale od około 68 tys. zł do 133 tys. zł (odpowiednio miesięcznie, dla celów obliczania zaliczek na podatek, w wysokości od około 5,7 tys. zł do 11,1 tys. zł).

⁵ Ustawa z dnia 28 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2123).

⁶ Ustawa dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1835).

Zastosowanie nowej ulgi dla pracowników, podobnie jak kwoty wolnej od podatku czy kosztów podatkowych, oznacza faktyczne pomniejszenie dochodu do opodatkowania. Zważywszy zatem na ponad dwukrotny wzrost w 2019 r. kosztów podatkowych dla pracowników oraz to, że zapowiedziane w „Polskim Ładzie” podwyższenie kwoty wolnej od podatku samo w sobie spowoduje wyłączenie z podstawy opodatkowania dochodów podatnika kwoty w wysokości 30 tys. zł, nie są prowadzone prace mające na celu umożliwienie pracownikom odliczanie kosztów rzeczywistych, tak jak ma to miejsce w przypadku przedsiębiorców.

Tym bardziej, że praca zarobkowa na podstawie stosunku pracy polega na wykonywaniu danego rodzaju pracy określonej w umowie z pracodawcą na jego rzecz i pod jego kierownictwem.

Jest to praca świadczona w umówionym zakresie, czasie i w określonym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę lub zleceniodawcę. Pracownik zatrudniony na podstawie umowy o pracę nie ponosi ryzyka ekonomicznego związanego ze swoją pracą, jak również nie odpowiada wobec osób trzecich za popełnione w trakcie jej wykonywania błędy (te obciążają bowiem pracodawcę). Otrzymuje wynagrodzenie, którego wysokość wynika z zawartej z pracodawcą umowy. Dlatego może rozliczać tylko wybrane koszty uzyskania przychodów, które co do zasady określone są w zryczałtowanej, kwotowej wysokości, która nie wymaga ich szczegółowego dokumentowania i rozliczania.

Inaczej jest w przypadku przedsiębiorców. Działalność gospodarcza to praca „na własny rachunek”, która wiąże się z ryzykiem ekonomicznym oraz prowadzeniem szczegółowej ewidencji (rachunkowości) uzyskanych przychodów i poniesionych kosztów.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że szczegóły zmian zapowiedzianych w „Polskim Ładzie” zostaną przedstawione w projektach ustaw. W chwili obecnej są one przygotowywane. Ostateczny kształt przyjętych rozwiązań będzie jednak znany z chwilą zakończenia prac w Parlamencie polegających na uchwaleniu ustawy.

z upoważnienia
Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej
Aleksander Łożykowski
Dyrektor
Departamentu Podatków Dochodowych
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/